

TIBBİ SEKRETERLİKTE MESLEKİ ETİK

Yrd. Doç. Dr. Perihan ŐENEL TEKİN

Hipokrat Andı

Hekim Apollo, Aesculapius, Hygia, Panacea adına and içerim ve tüm tanrı ile tanrıçaları tanık tutarım ki, bu yemini kendi yetenek ve hükmümlle yerine getireceğim.

Bana bu sanatı öğreteni babam gibi tutacağım. Onun dostu olacağım ve maddiyatımı onunla paylaşacağım. Onun çocuklarını kardeşim bileceğim. İstedikleri takdirde bu sanatı onlara karşılıksız öğreteceğim

Tıbbi bilgilerimi yalnızca çocuklarım, hocamın çocukları ve bu mesleğe girip kurallarını kabul etmiş olanlarla paylaşacağım

Yetenek ve hükmüm doğrultusunda hastalarımın iyiliği ve yararı için diyet uygulayacağım ve kimseye zarar vermeyeceğim

Hipokrat Andı

Ne ölümcül ilaç isteyene böyle bir amaçlı ilaç vereceğim ne de ölümüne neden olacak bir tavsiyede bulunacağım. Bir kadının çocuk düşürmesine yardım etmeyeceğim

“Sanat ve hayatımın temizliğini ve kutsiyetini koruyacağım”

Mesaneden taş alma müdahalesi yapmayacağım bunu uzmanına bırakacağım

Girdiğim her ev, hastamın iyiliği içindir. Özgür ya da köle olsun hiçbir insana tacizde bulunmayacağım

Hastama ait bilgileri kimseye açıklamayacağım ve onları sır olarak saklayacağım

Eğer bu yeminimi tutarsam insanlar arasında her zaman hürmet göreyim, eğer tutmazsam aksine uğrayayım.

- Hastanın hekimin bilgi ve becerisine bağımlılığı hekim ile hasta arasındaki bir güven ilişkisini her zaman gerekli kılmıştır.
- İlk çağlardan beri değişik yasal sistemler hekimliği düzenlemeye çalışmıştır.
- Hammurabi Yasaları (M.Ö 1790) yalnızca hekim ücretlerini düzenlemekle kalmamış, aynı zamanda, hastanın statüsüne göre tıbbi başarının ödüllendirilmesini ve bununla birlikte başarısızlık, sakat bırakma gibi durumların cezalandırma kurallarını da düzenlemiştir.

- Hekim hasta ilişkisinde yüzyılımızın ortalarına kadar hakim olan değerler, II. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle önemli bir irdelenme noktasına gelmiştir.
- Savaş zamanında Almanya'da Nazi hekimlerinin tıbbi araştırma amacıyla insanlar üzerinde kıyım ve işkence uygulamaları, bir uç örnek olarak insanlık üzerinde çok derin, kötü izler bırakmıştır.
- Bu olay hekim-hasta ilişkisinde yeni bir dönemin habercisidir.

- Savaş ertesinde oluşturulan tıbbi kural ve bildirgeler, yaşanmış olanların tekrar yaşanmamasını temin etmek kaygısı içerisindedir.
- Savaş ertesinin Nuremberg Kodları, Dünya Tıp Birliğinin bildirgeleri gibi örnekler, sanki her an karşılaşılabilecek "potansiyel" bir tehlikeye karşı hastaları korumaya çalışmaktadırlar.
- 1948 tarihli Cenevre Bildirgesi hasta karşısında, hekimlerden "hayatlarını insanlık hizmetine adanmaları" konusunda yemin etmelerini istemektedir ki, neredeyse en yüce erdemli bir tutum ve davranış örneği olabilecek böyle bir istem, Hipokrat Andi'nda bile yer almamıştır.

- 1948 yılından beri bilimsel gelişmeler ve toplumsal iletişim sağlık çalışanlarının halkın görüşlerine de önem vermeleri gerektiği sonucunu doğurdu ve hastanın yarar ve iyiliği için etik rehberlerin hazırlanmasına olanak sağladı.